

més antigues i més difícils de resoldre: *Qui som?* Ni el determinisme newtonià, que ens fa sentir segurs, ni els miralls, que pensem que ens reflecteixen tal com som, ens mostren que som realment la suma de molts fragments observats, amb un cert atzar, a través del reflex que ens ofereixen les altres persones. I això, avui en dia, és especialment evident amb les xarxes socials que, fent de miralls, retornen una imatge aparentment real de la nostra identitat.

De la mateixa manera que, a la novel·la de Lewis Carroll *A través del mirall*, Àlicia passa a l'altra banda de l'espill, jo també ho faig amb aquest darrer editorial. A partir d'ara, deixaré de ser a la banda de l'editor i passaré al costat —més tranquil, sens dubte— de lector de la revista. Han estat gairebé quatre anys, vuit números, on he intentat, amb l'ajut de molts de vosaltres, continuar i expandir l'herència rebuda dels anteriors editors de la *SCM/Notícies*. L'ampliació de seccions, l'augment de continguts i l'increment del nombre i la tipologia dels col·laboradors ha estat una constant durant tot aquest temps. Per exemple, en aquest número trobareu dues incorporacions. La primera és la del Manel Sol, actual president de la FEEMCAT, que farà un resum de tots els actes i iniciatives on participa aquesta federació d'ensenyants. La segona és la del Bernat Ancochea, president de l'Associació Catalana de GeoGebra, que portarà una nova secció dedicada a aquest programari matemàtic.

I, com segurament heu pogut observar, he volgut dedicar la imatge de la portada a tots aquests col·laboradors habituals, els quals, tot

sovint i per falta d'espai, no surten ni a la portada ni a l'índex de la revista però que, de manera fidel i constant, han aportat el seu gra de sorra en l'elaboració de cadascun d'aquests darrers números. A tots ells, les meves gràcies més sinceres.

Aquestes gràcies també les vull estendre a l'equip que ha dirigit la SCM aquests darrers quatre anys, la Natàlia Castellana, la Iolanda Guevara, el Xavier Jarque, l'Albert Ruiz i l'Enric Ventura; als correctors de català, la Raquel Caparrós, el Jofre Garcia i la Judit Canalias, i a la Raquel Hernández, la maquetista de la revista. Gràcies a tots ells per la seva paciència amb els meus correus fora d'hores o per fer-los treballar en dies que no tocava. Ha estat un plaer compartir aquesta feina amb tots vosaltres!

I el darrer agraïment, com no pot ser de cap altra manera, és per a la Montserrat Alsina, professora de la secció de Manresa del Departament de Matemàtiques de la UPC i que serà la propera editora de la *SCM/Notícies*. Montse, molta i molta sort!

I m'agradaria acabar amb una frase del llibre de Lewis Carroll que he citat abans i que crec que defineix força bé a la nostra comunitat matemàtica catalana:

«No vull caminar entre bojós», va dir l'Àlicia.

«Oh, no pots fer res», li va respondre el gat; «Tots estem bojós aquí. Joestic boig, tu estàs boja...»

Bon inici de curs!

Internacional

La columna de l'EMS

Martí Lahoz

Universitat de Barcelona – Université Paris 7

Membre corresponsal EMS-SCM

En aquesta edició destaquem:

- **Editorial del president de l'EMS**

Al penúltim número de la *newsletter*, Volker Mehrmann, president de l'EMS, va expressar

en un breu editorial la seva visió de l'EMS per als propers quatre anys.

En l'editorial, el president parlava dels reptes per millorar l'EMS: superar els desequilibris

de la recerca i l'educació matemàtica a Europa, millorar la comunicació entre diferents àrees de les matemàtiques i amb les altres ciències, augmentar la visibilitat de les matemàtiques en la societat i ser més actius en el progrés dels matemàtics joves.

D'altra banda, també tractava el tema de les publicacions matemàtiques i de l'educació en matemàtiques.

Podeu llegir l'editorial complet en anglès a: https://www.ems-ph.org/journals/show_pdf.php?issn=1027-488X&vol=3&iss=111&rank=1

- **Informes sobre l'impacte de les matemàtiques**

A part de l'informe sobre l'impacte socioeconòmic de la recerca i la tecnologia matemàtiques a Espanya, dut a terme per Analistas Financieros Internacionales (AFI) per encàrreg de la Red Estratégica en Matemáticas (REM), altres països europeus han publicat informes sobre l'impacte de les matemàtiques en la societat:

- L'informe de l'AFI: https://institucionales.us.es/remimus/wp-content/uploads/2019/04/ESTUDIO-MATEMATICAS-REM-AFI_ESP.pdf

- Mesurant els beneficis econòmics de la recerca en ciències matemàtiques al Regne Unit: <https://www.lms.ac.uk/sites/lms.ac.uk/files/ReportEconomicBenefits.pdf>

- Fórmules per a la visió i la innovació. Ciències matemàtiques als Països Baixos: <https://www.platformwiskunde.nl/wp-content/uploads/2016/10/Formulas-for-insight-and-innovation.pdf>

- Estudi de l'impacte socioeconòmic de les matemàtiques a França: https://www.agence-maths-entreprises.fr/a/sites/default/files/Eisem/20150527_Etude_de_l'Impact_SocioEconometique_des_Math%C3%A9matiques_en_France_rapport_v3.4.pdf

- **Declaració de l'EMS sobre la detenció del professor Tuna Altinel**

A principis de maig, el matemàtic Tuna Altinel, membre de l'EMS i professor a la Universitat Lyon 1 de França, va ser arrestat

a Turquia després que la policia li hagués retingut el passaport. Tuna Altinel va ser un dels signants de la petició de pau secundada per més de 2.000 científics i intel·lectuals contra accions militars envers els civils.

L'EMS condemna aquesta violació dels drets humans del professor Altinel i n'exigeix la posada en llibertat i que se li permeti tornar a França per reprendre la docència i la recerca.

- **8ECM**

El vuitè Congrés Europeu de Matemàtiques (8ECM) tindrà lloc a Portorož, Eslovènia, del 5 a l'11 de juliol del 2020.

www.8ecm.si

La convocatòria per organitzar un minisimposi (MS) per al 8ECM estarà oberta fins a l'1 de desembre del 2019. Un MS consta d'una xerrada de 40 minuts, cinc de 30 minuts i un nombre indeterminat de xerrades curtes o pòsters de 20 minuts. Les propostes del MS s'han de presentar emplenant un formulari en línia a l'adreça <https://www.8ecm.si/calls/call-for-minisymposia>.

El comitè científic local examinarà i avaluarà totes les propostes i decidirà en el termini d'un mes des de la presentació. Podeu veure la llista de MS aprovats a <https://www.8ecm.si/events/minisymposia>.

- **Premi Abel 2019 a K. Uhlenbeck**

L'Acadèmia de Ciències i Lletres de Noruega va concedir el Premi Abel per a l'any 2019 a Karen Keskulla Uhlenbeck, de la Universitat de Texas, a Austin, Estats Units, «pels seus èxits pioners en equacions en derivades parcials geomètriques, en teoria de gauge i en sistemes integrables, i per l'impacte fonamental del seu treball en l'anàlisi, la geometria i la física matemàtica». La cerimònia de lliurament del premi va tenir lloc a Oslo el 21 de maig.

- **Premi Shaw 2019 a M. Talagrand**

El Premi Shaw en Ciències Matemàtiques 2019 ha estat concedit a Michel Talagrand, Universitat de la Sorbona, França, pel seu treball sobre les desigualtats de concentració, sobre els supremes de processos estocàstics i sobre resultats rigorosos per a ulleres de spin.

- **Premi Internacional d'Estadística a B. Efron**

El Premi Internacional d'Estadística ha estat atorgat a Bradley Efron, professor d'estadístiques i de ciències de dades biomèdiques a la Universitat de Stanford, en reconeixement al *bootstrap*, un mètode que va desenvolupar el 1977 per avaluar la incertesa dels resultats científics i que ha tingut un impacte extraordinari en moltes àrees de la ciència.

- **Sir Michael Atiyah**

El professor Sir Michael Atiyah, president de la Societat Matemàtica de Londres (LMS), va morir l'11 de gener a l'edat de 89 anys. En podeu veure l'obituari aquí: <http://tinyurl.com/yxkrp38e>

- **Educació en matemàtiques**

A l'última *Newsletter* podem trobar dues notícies sobre l'educació en matemàtiques:

– La columna de la Comissió Internacional sobre la Instrucció Matemàtica (ICMI) que ha llançat el 25è estudi: https://www.ems-ph.org/journals/show_pdf.php?issn=1027-488X&vol=6&iss=112&rank=13

– Una notícia sobre el sistema hongarès per identificar, donar suport i desenvolupar el talent matemàtic dels nens en edat escolar. https://www.ems-ph.org/journals/show_pdf.php?issn=1027-488X&vol=6&iss=112&rank=12

- **Convocatòries**

Les convocatòries següents estan obertes:

- Convocatòria Marie Skłodowska-Curie per a beques individuals (MSCA-IF-2019).
Termini: 11 de setembre del 2019.
<https://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/calls/h2020-msca-if-2019.html>
- Convocatòria ERC Advanced Grant (ERC-2019-ADG).
Termini: 29 d'agost del 2019.
<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/erc-2019-adg.html>
- Convocatòria ERC Proof of Concept (ERC-2019-PoC).
Termini: 19 de setembre del 2019.
<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/erc-2019-poc.html>
- Convocatòria Marie Skłodowska-Curie per al cofinançament de programes regionals, nacionals i internacionals (MSCA-COFUND-2019).
Termini: 26 de setembre del 2019.
<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/msca-cofund-2019.html>

Trobada de presidents de la European Mathematical Society

Dolors Herbera

Presidenta de la SCM

Els dies 23 i 24 de març es va celebrar a Berlín l'**EMS Meeting of Presidents 2019**. La trobada va ser a la Universitat Tècnica de Berlín. L'organització va anar a càrrec de dues societats alemanyes: la Deutsche Mathematiker-Vereinigung (DMV) i la Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik (GAMM).

La trobada es va iniciar amb la benvinguda del nou president de l'EMS, Volker Mehrmann. Entre les informacions que va donar destaca la informació sobre l'anomenat **Plan S²** que és una iniciativa promoguda per un conjunt d'organitzacions de diversos països especialitzades a donar fons per a recerca i que té el suport del Consell Europeu d'Investigació, per tal de

²<https://www.coalition-s.org/about/>

³<https://euro-math-soc.eu/system/files/news/EMS-PED-0A-PlanS.pdf>